

18. Úrazový dej pri „vznietení štetca“ na čistenie v motorovom priestore

Pracovná úloha: Zabezpečiť čistenie odpadového kanála vedľa cestného telesa za pomoci stavebného stroja v blízkosti poľnohospodárskeho družstva, kde sa zároveň zanesla priepustná prietoková šachta popod cestné teleso. Ďalej bolo vedúcim pracovníkom - mechanizátorom nariadené poriadne a dôkladne vykonanie ručného dočistenia kanála pracovníkmi za pomoci ručných nástrojov vrátane záverečného dočistenia cestného telesa od úbytkov popadaného materiálu pri nakladaní na odvozný prostriedok a postrácaného materiálu pri jeho odvoze odvozným prostriedkom.

Pracovná činnosť si vyžadovala previesť ju tak, aby všetko bolo v súlade so zásadami bezpečnej a zodpovednej práce, zásadami bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci so stavebnými strojmi a odvoznými prostriedkami.

Pracovný postup: Každá denná činnosť pri prácach so stavebnými strojmi a pridelenými odvoznými prostriedkami ku konkrétnej pracovnej činnosti má byť prevádzaná tak, aby sme ju prevádzali čo najlepšie, čo najdôkladnejšie a čo najzodpovednejšie. Pretože ako hovorí klasik, aj na maličkostiach záleží, tie nemožno „opomenúť, zanedbať či len tak ledabolo povrchno previesť“, lebo sa to neskôr môže prejaviť aj takými následkami ako sú ťažké úrazy, smrteľné zranenia, či vzniknú veľké hmotné škody. Treba mať vždy na pamäti skúsenosti starších pracovníkov, ktorí neraz mladších pracovníkov poučujú v dobrom o tom, ako je dôležité zodpovedne, aj keď pomalšie, práce prevádzať, nič neopomenúť, pretože aj veľký požiar či veľké záplavy vznikajú len malou zápalkou alebo malou počiatočnou prasklinou v priehradnom múre.

K úvodu je potrebné poznamenať, že aj v tomto prípade úrazového deja sa nejednalo o zložité opravy stavebného stroja, skôr o „iniciatívny, no nezodpovedný prístup“ obsluhy stavebného stroja pri oprave malej drobnej závady – unikajúceho oleja, ktorá vznikla v motorovom priestore.

Strojník stavebného stroja počas prevádzkovej prestávky a kontroly motorovej časti stavebného stroja zistil únik oleja spod tesnenia krytu hlavy motora. Za pomoci kľúča dotiahol skrutky krytu hlavy, zároveň si do malej nádoby nalial malé množstvo technického benzínu a za pomoci štetca, ktorý mal dlhodobu k týmto účelom odložený v tomto priestore a ktorým sa snažil okolia hlavy dôkladne očistiť.

Zároveň skontroloval náplne stavebného stroja, konkrétne hladiny oleja v motore, chladiacej kvapaliny, no a keď túto činnosť ukončil, bolo presne 11.32 hod. Práve sa pozeral na mobil, či už je čas na obed, vybavil medzitým telefonát s manželkou – myšlienky mal „značne rozlietané“. Aj keď zhruba dokončil prácu na motore, nejak si zabudol za sebou veci upratať, motorový priestor dôkladne skontrolovať. Rýchlo zatvoril kapotu pásového rýpadla, z nadstavby stavebného stroja opatrne zliezol, sadli s kolegom do auta a vydali sa na cestu do jedálne.

Úrazový dej: K úrazovému deju nie je potrebné veľa dodávať, v predchádzajúcej časti je presne opísaný „priebeh opravy“ a čo s tým všetko súviselo. Či už priamo, či nepriamo. Dotiahnutie spojov, očistenie priestoru prebehlo veľmi rýchlo, ďalej sa tomu venoval tak, že si ešte pohľadal „pucvolu“, teda tkaninu zvláštneho zloženia, ktorou sa čistia podobné miesta a snažil sa aspoň zhruba ňou očistiť miesta, kde použil možno viac technického benzínu, než by bolo vhodné a bezpečné.

Po výzve kolegu, že je čas ísť na obed, rýchlo zatvoril kapotu a šiel si s kolegom autom na obed, zastaviac sa ešte očistiť ruky v umyvárni na blízkom PD, keď za ním pribehol strážnik PD s „novinou“, že „pán strojník, poďte rýchlo, horí Vám ten Váš stavebný stroj“. Keď pribehol ku stavebnému stroju, zadná časť stroja bola už zahalená hustým dymom.

Narýchlo, no opatrne otvoril kapotu, načo hneď vyšľahli plamene, no tie dokázal hasiacim prístrojom ešte čiastočne uhasiť. V ďalšom hasení pokračoval požičaným hasiacim prístrojom z blízkeho PD, čím sa mu podarilo zachrániť stroj pred úplnou skazou. Vedľajším produktom deja boli aj mierne popáleniny rúk strojníka a časti odevu ako i zasiahnutie tváre plameňom /obočie, vlasy/, čo však bolo po ochladení vodou vyhodnotené ako veľmi ľahká popálenina tváre.

Obrázok k úrazovému deju: Obrázok č.18 /2431/

Poučenie k úrazovému deju: Strojník nepostupoval správne pri čistení znečistenej časti stroja, nenakladal zodpovedne v otvorenom priestore s veľmi horľavou kvapalinou, dotýkal sa štetcom ešte silno prehriatych častí krytu hlavy motora, čím hrubo porušil protipožiarne predpisy. Následné ponechanie pucvoly v motorovom priestore, čo zrejme spôsobilo jej tlenie od prehriateho motora a jej následné vznietenie.

Je takéto počínanie možné vyhodnotiť ako nezodpovedné a nebezpečné?

Obsluha stavebného stroja po práci, nechajúc pucvoly v uzavretom horúcom priestore stavebného stroja pri vysokej nadobúdacej hodnote stroja /cez 500 tis. Eur/ riskovala ohrozenie vysokých nadobúdacích hodnôt stavebného stroja. Rýchle „záchranné jednanie“ strojníka zabránilo nakoniec spôsobeniu vysokej výslednej škody zamestnávateľovi.

K ťažkému úrazu vznikom popálenín u strojníka nedošlo, nakoľko otváranie kapoty a hasenie sa snažil prevádzať nanajvýš skúsene a opatrne. Pretože je tiež v takýchto prípadoch potrebné myslieť na otváranie kapoty, keď sa dostane k miestu horenia zrazu viac kyslíka, pričom zvýšenú intenzitu horenia môže niekedy zvýšiť ešte zmena rýchlosti vetra, čo spôsobuje okamžité zvýšenie intenzity horenia niekedy až na hranicu neuhasiteľnosti. Samotný ilustračný obrázok poukazuje na možné miesta horenia, ktoré môžu vzniknúť či už od sálavého tepla stroja, zapálenej cigarety, elektrickej iskry, či pri opravách a skrate na elektrických obvodoch a pod.

Z poučenia vyplýva ako je veľmi dôležitá bezpečnosť pri práci vrátane bezpečnosti nakladania s horľavými materiálmi, kvapalinami a ako je dôležité najmä dôsledné vykonávanie činností s maximálnou mierou príkladnej zodpovednosti pri pracovných činnostiach vrátane opráv.

Buďme teda v tom našom dennom pracovnom nasadení, počínaní si ozaj príkladní, maximálne opatrní a zodpovední, vráti sa nám to ozaj na zdraví, každodennom šťastnom návrate k rodinám, kde často my muži sme hlavnými živiteľmi a až keď tento živiteľ nečakane vypadne z výrobného procesu, až vtedy si naplno uvedomíme následky našich často neuvážaných pracovných postupov, našej neopatrnosti či nebudaj lajdáckosti. Majme to vždy denne na pamäti.